

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupeného Ing. E. H., obecnou zmocněnkyní, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2019, č. j. X., v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2020, č. j. 2 Ad 15/2019 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Žalobci byl přiznán ode dne 28. 9. 2010 invalidní důchod. Dne 4. 11. 2015 podal žalobce žádost o zpětné posouzení data vzniku invalidity. Žalovaná žádost dne 9. 5. 2017 zamítla pro nesplnění podmínek uvedených v § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Námitky žalobce neshledala žalovaná důvodnými.

[2] Proti rozhodnutí žalované o námitkách brojil žalobce u Městského soudu v Praze, který žalobě vyhověl a rozsudkem ze dne 5. 2. 2019, č. j. 1 Ad 3/2018 - 52, rozhodnutí žalované zrušil. Vyšel ze závěrů posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí uvedených v posudku ze dne 21. 11. 2018, který nechal pro účely soudního řízení vypracovat. Posudková komise stanovila vznik invalidity na 1. 5. 2006.

[3] Dne 29. 3. 2019 rozhodla žalovaná v dalším řízení tak, že žalobci přiznala plný invalidní důchod ode dne 1. 5. 2006 a stanovila, že doplatek invalidního důchodu náleží žalobci podle článku II. bodu 1 zákona č. 306/2008 Sb. a podle § 56 zákona o důchodovém pojištění ode dne 4. 11. 2010. Tento závěr odůvodnila tak, že na straně žalované nedošlo k nesprávnému postupu dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, žalobci proto náleží doplatek za dobu 5 let nazpět od uplatnění nároku.

[4] Proti tomuto rozhodnutí se žalobce opět bránil žalobou, neboť se domníval, že mu měl být důchod doplacen ode dne vzniku invalidity, tedy od 1. 5. 2006.

[5] Městský soud shledal žalobu opět důvodnou a rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2019 v záhlaví uvedených rozsudkem zrušil.

[6] Mezi stranami bylo sporné, zda pochybení posudkového lékaře při posouzení zdravotního stavu žalobce představuje „nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení“ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném od 1. 1. 2009.

[7] Dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění: *„Zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.“*

[8] Městský soud odkázal na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2014, č. j. 5 Ads 94/2014 - 22, podle kterého: *„Pochybení posudkového lékaře spočívající v tom, že se při posuzování plné či částečné invalidity podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2008, řádně nevypořádá se všemi skutečnostmi vyplývajícími ze shromážděných zpráv odborných lékařů o zdravotním stavu žadatele, v důsledku čehož posudek posudkového lékaře nedostojí požadavkům úplnosti a přesvědčivosti, představuje „nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení“ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2009. Zjistí-li se, že v důsledku takového pochybení byl žadateli přiznán důchod v nižší částce nebo od pozdějšího data, než mu náleží, má žadatel právo na doplatek ode dne, od něhož mu důchod správně náleží, avšak za dobu před 1. 1. 2009 nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008 (čl. II bod 14 zákona č. 306/2008 Sb.).“*

[9] Městský soud uvedl, že posudky posudkových lékařů ze dne 9. 3. 2011 a 19. 7. 2016 nedostály požadavkům úplnosti a přesvědčivosti. Ani posudek ze dne 2. 10. 2017 nelze považovat za úplný a přesvědčivý, neboť posudkový lékař nevzal v úvahu všechny dostupné zprávy o zdravotním stavu žalobce a nepřihlédl ke všem zjištěním, ačkoliv tato byla v době vypracování posudku součástí spisového materiálu. To platí tím spíše, že Posudková komise MPSV v rámci posouzení zdravotního stavu žalobce v posudku ze dne 21. 11. 2018 dospěla na základě shodných podkladů k odlišnému závěru o vzniku invalidity.

[10] Uvedené pochybení posudkových lékařů tak městský soud považoval za nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení a uzavřel, že žalobci náleží doplatek již od 1. 5. 2006, tedy ode dne vzniku invalidity.

II. Kasační stížnost

[11] Proti rozsudku městského soudu podala žalovaná (stěžovatelka) kasační stížnost.

pokračování

[12] Stěžovatelka má za to, že městský soud nesprávně posoudil a vyhodnotil právní otázku týkající se nároku na doplatek invalidního důchodu žalobci.

[13] Ve věci posouzení zdravotního stavu žalobce bylo vypracováno celkem šest posudků - čtyři posudky (ze dne 9. 3. 2011, 13. 6. 2012, 24. 4. 2015 a 19. 7. 2016) vypracoval posudkový lékař Pražské správy sociálního zabezpečení, jeden posudek ze dne 2. 10. 2017 vypracoval posudkový lékař ČSSZ pro Prahu a Střední Čechy, a jeden posudek ze dne 21. 11. 2018 byl vypracován posudkovou komisí MPSV.

[14] Žalovaná připouští, že posudky ze dne 9. 3. 2011, 13. 6. 2012, 24. 4. 2015 a 19. 7. 2016 nejsou úplné a ani přesvědčivě zdůvodněné, i když se věcně shodují se závěrem posudku vypracovaným v námitkovém řízení. Naopak posudek ze dne 2. 10. 2017 je z pohledu žalované věcně nejsprávnější, neboť je podložený objektivní dokumentací, posudkovou rozvahou a je přesvědčivě a zejména objektivně zdůvodněn.

[15] Posudek PK MPSV ze dne 21. 11. 2018 při stanovení poklesu pracovní schopnosti a stupně invalidity sice vycházel ze správných posudkových kritérií, ale při stanovení data vzniku invalidity vycházel z objektivně nepodložených údajů, neboť komise považovala výpověď žalobce a jeho matky za prokázání těžké duševní poruchy.

[16] Stěžovatelka se neztotožňuje s tvrzením, že se u žalobce již od roku 2006 prokazatelně jedná o schizofrenii s těžkým funkčním postižením. Vzhledem k duševnímu onemocnění lze s určitostí předpokládat postupný vývoj nemoci, tzn., že funkční dopad zdravotního stavu neodpovídal skokově hned třetímu stupni invalidity, jak bylo posouzeno PK MPSV. Nakonec i PK MPSV v Praze, i když v jiném komisionálním složení při posuzování stupně závislosti, hodnotila v posudcích ze dne 20. 10. 2015 a 25. 2. 2016 zdravotní stav žalobce jako závislost na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), což lze považovat jako nekonzistentní k závěrům uvedeným v posudku PK MPSV ze dne 21. 11. 2018, jímž byla posuzována invalidita žalobce.

[17] Stěžovatelka je přesvědčena, že v případě posouzení zdravotního stavu žalobce nedošlo z její strany k pochybení ve smyslu ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, a proto rozhodla o nároku na doplatek invalidního důchodu žalobce pět let zpětně ode dne, kdy jí byla doručena jeho „Žádost o zpětné posouzení vzniku invalidního důchodu“, tj. od 4. 11. 2010. Naopak s ohledem na výše uvedené považuje stěžovatelka posudek PK MPSV ze dne 21. 11. 2018 za nepřesvědčivý a neobjektivní, a jestliže Městský soud v Praze na jeho základě rozhodl, jak je shora uvedeno, stalo se tak na základě nesprávného právního posouzení věci a nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci.

[18] Součástí kasační stížnosti učinila stěžovatelka též žádost o přiznání odkladného účinku. Žalobce v zaslaném vyjádření s přiznáním odkladného účinku nesouhlasil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost byla podána včas a osobou oprávněnou, není však přípustná.

[20] Podle § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být

přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu kasační stížnost, jejíž důvody nesměřují vůči výroku napadeného soudního rozhodnutí, resp. nesměřují proti důvodům, na nichž je toto rozhodnutí postaveno, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírá o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto takovou kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro nepřípustnost (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009 - 77, č. 2103/2010 Sb. NSS).

[21] Ačkoliv stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že brojí proti nesprávnému právnímu posouzení otázky, zda se z její strany jednalo o nesprávný postup či nikoliv, tedy podává kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., obsah jejích námitek tomu neodpovídá. Zároveň tyto námitky nelze podřadit ani pod žádný z jiných důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., ze kterých lze kasační stížnost podat. Tvrzeňé důvody kasační stížnosti soud posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení.

[22] Stěžovatelka se domnívá, že lékař v posudku ze dne 2. 10. 2017 posoudil otázku dne vzniku invalidity žalobce správně, a naopak posudek vypracovaný posudkovou komisí, ze kterého vyšel městský soud v řízení sp. zn. 1 Ad 3/2018, neodpovídá požadavkům úplnosti a přesvědčivosti.

[23] Tyto námitky se však svým obsahem vztahují právě k již ukončenému řízení ve věci sp. zn. 1 Ad 3/2018, ve kterém soud posuzoval správnost závěrů uvedených v lékařských posudcích vypracovaných lékaři Pražské, resp. České správy sociálního zabezpečení. K posouzení této otázky nechal dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, vypracovat posudek posudkovou komisí MPSV, která dospěla v otázce vzniku data invalidity žalobce k odlišnému závěru než posudkoví lékaři PSSZ a ČSSZ. Otázka správnosti, resp. úplnosti a přesvědčivosti jednotlivých posudků vypracovaných ve správním řízení tak byla závazně zodpovězena již v řízení ukončeném rozsudkem č. j. 1 Ad 3/2018 - 52.

[24] Nesouhlasila-li stěžovatelka s tímto závěrem, mohla proti tomuto rozsudku podat kasační stížnost a v ní uplatnit argumentaci, kterou Nejvyššímu správnímu soudu předložila nyní. To však neučinila a v následném řízení rozhodla na základě výše uvedeného závazného právního názoru městského soudu.

[25] V nyní projednávané věci byla spornou otázkou pouze skutečnost, zda je pochybení posudkového lékaře nesprávným postupem orgánu sociálního zabezpečení dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. K této otázce městský soud vyšel z judikatury Nejvyššího správního soudu. S vyslovenými závěry však stěžovatelka v kasační stížnosti nikterak nepolemizuje a její kasační stížnost tak spočívá pouze v námitkách, které nesměřují proti důvodům, na nichž je nyní přezkoumávané rozhodnutí městského soudu postaveno. Jedná se proto o důvody, které nelze podřadit pod § 103 odst. 1 s. ř. s., kasační stížnost je tak nepřípustná.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 104 odst. 4 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., pro její nepřípustnost.

pokračování

[27] S ohledem na skutečnost, že Nejvyšší správní soud rozhodl bezodkladně ve věci samé, nerozhodoval již samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku, neboť tento návrh se tak stal bezpředmětným.

[28] Vzhledem k tomu, že ve věci nebyly splněny podmínky řízení a Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, rozhodl bez vyčkání na vyjádření žalobce ke kasační stížnosti, neboť splnění podmínek řízení posuzuje Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti a obsah případného vyjádření žalobce ke kasační stížnosti nemohl jeho posouzení nijak ovlivnit.

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu